

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vera Concilii Tridentini Historia

Contra falsam Petri Suaui Polani narrationem

Pallavicino, Sforza

Antverpiae, 1670

Capvt XII. Vtrùm vera sint, quae asseruntur à Suai de Concilio Nicaeno.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11642

* AG. c. 4.

Cap. 5. & 6.

perium claudus repente conualuit, * noua quinque millium accessio facta est, ac sub idem tempus in Actis Apostolorum legimus, * notabiles aliquot conuersiones adiectas. Quæso, quoniam pacto hi omnes potuissent Hierosolymæ ad Concilium conuenire, vbi Christiani insectationibus exagitati, neque templum, neque commodum vllum hospitium obtinebant, sed solum in ædiculas confugiebant, in quibus, vt dicitur à S. Luca, panis frangebatur? Præterquam quòd præclarum enimuero Concilium fuisset, ad quod immensa turba imperitorum, mulierum, puerorum conflueret, ad sententiam de cæli negotiis ferendam. Afferit quidem Diuinus Historicus: *Tunc placuit Apostolis, & senioribus cum omni Ecclesia, eligere viros ex eis, & mittere Antiochiam cum Paulo & Barnaba.* Sed quis ignoret, nomen *Ecclesia*, quod originem ducit à *conuocatione*, sæpissimè à sacris Litteris adhiberi pro quacumque hominum multitudine ad rem aliquam certam congregata? Quin etiam hac de re exempla non desunt vel apud profanos scriptores, non Græcos modò, sed etiam Latinos, præsertim verò apud Plinium Epistola 111.

Aduere ibi sanè cum Apostolis alij etiam Episcopi, ac præterea Sacerdotes, alijque pauci fideles, qui cum plausu exceperunt Decretum ad Antiochenos scribendi ex Petri & Iacobi sententia: sed neque illi nisi pars valdè exigua fuerunt è tot Christianorum millibus, neque se immiscuere causæ decisioni. Possunt, ac solent ex laicis nonnulli doctrinâ, dignitate prudentiâque conspicui ad Concilia admitti, sed tamquam Consiliarij, non tamquam Iudices: hic verò semper in Ecclesia mos fuit, eiusque exemplum illustre cernimus in Chalcedonensi Concilio.

CAPVT XII.

Vtrum vera sint, quæ afferuntur à Suauio de Concilio Nicæno.

Pergit Suauis affirmare, sæuientibus adhuc in Ecclesiam persecutionibus, quæ commercia impediabant, controuersias vnâciuitate, vel vt maximè vnâ prouincia non egressas; adeo-

adeoque ad eas sedandas haud opus fuisse Conciliis generalibus usque ad tempora Constantini. Possum equidem hic ostendere, ante Constantinum decem plane haereses in Ecclesia excitatas, quae non una continebantur prouincia, sed quoquo uersus vagabantur, ducto initio ab haeresi Simonis Magi, qui ab Ignatio Martyre primogenitus diaboli nuncupatur, ceteraque subsequentes enumerando Nazarenorum, Ebionis, Carpocratis, Cerdonis, Valentini, Montani, Praxeae, Nouati, Manetis; at inducere in animum haud possum, totum id non occurrisse homini in Ecclesiastica Historia minime rudi, qualis erat Suauis: unde imitari non placet quod in eo reprehendo, id est, insincera malignumque studium cauillandi uerba singula, seu scripta in Concilio, seu prolata a uiris doctis illi operam dantibus. Lex est tam apud Dialecticos quam Legum Peritos, hominum existimationi propitia, ut quodlibet dictum multiplicis significationis capax, ubi dubium sit, ad eam significationem trahatur, quae consonat uero. Hinc iuuat opinari, Suauem loqui non de haeresi quacumque, sed de illis quae prima fronte speciem aliquam praese ferebant, & quas profitebantur ij, qui simul Christi cultum profitebantur, ac proinde fidelium Conuentu ad eas exagitandas opus foret.

2. Ingrediamur in alteram quaestionem longe ponderosorem. Subdit, postquam Dei beneficentia pax Ecclesiae concessa est, felici Constantini aetate erupisse haeresim Arij, quae Caesarem compulit, ut ex uniuersa ditione sua Concilium Nicenae congregaret, atque illud Concilium a principio *Magnum & Sanctum* fuisse appellatum, non uero *Oecumenicum*, nec *Generale*, sed postea sequenti aetate hisce titulis decoratum: quia sicuti tellus Romanis Principibus subiecta, tamen non aequaret decimam totius orbis terrae partem, per assentationem uniuersus orbis nominabatur; ita Concilium illud ex Episcopis totius Romani Imperij conflatum, *Concilium generale uniuersi orbis* appellatum est; eodemque modo per succedentia tempora usque ad Imperij diuisionem titulus *Concilij Oecumenici* illis etiam est ap-
f
positus,

positus, quæ à Constantini posteris ex Romano Imperio vniuerso collecta sunt.

Hæc narratio duo perniciosissima intendit; alterum est, quòd, 3
assumendo, primum illud Concilium, atque inde subsecuta, solâ
Constantini, eiusque Successorum auctoritate fuisse conuo-
cata, tacitè insinuat, potestatem congregandi Concilia penes
Cæsares esse, non penes Pontifices.

Alterum est, quòd, indicando epithetum *Oecumenici* neque 4
Nicæno Concilio coæuum fuisse, neque proprium, sed poste-
rius, & per abusum, persuadet, titulum *Oecumenici* esse nomen
ascititium, aliquibus inditum Conciliis, non ex ipsorum natu-
ra intima, quâ secernantur à Synodis peculiaribus, sed ab exter-
na vniuersitate illius profani Imperij, ex quo vocati sunt Epi-
scopi qui interfuerunt.

Iam verò, sicuti falsæ sunt conclusiones, ita & principia falsa 5
sunt, quæ ad eas colligendas Suauis disseminat; imitatus in hac
re artificium in Poëtis ab Aristotele commendatum, quo dra-
matis initio quædam ponunt haud momentosa tunc ab audi-
toribus existimata, ideoque minùs discussa, minùsque agitata
vt fide indigna, è quibus postea in fabulæ progressu oriantur
illa admirabilia, quæ comminisci Poëta meditabatur. Mei non
est consilij, quæstionem hîc inducere dogmaticam de natura at-
que origine Conciliorum; satis erit breuissimâ probatione re-
felleret quod ille absque vlla probatione asseuerat.

Nequaquam fanè verum est, Nicænum Concilium solâ Con- 6
stantini auctoritate coaluisse. Omissis ceteris longioribus, aut
minùs claris demonstrationibus; in sexta Synodo generali, non
Romæ, sed Constantinopoli habita, disertè narratur, Concilium
Nicænum fuisse congregatum à Siluestro simul & Constanti-
no: sed quia hoc argumentum nobis alibi in manus recidet, ibi
ostendemus, quo pacto tam illud Concilium, & etiam poste-
riora auctoritatem acceperint à conuocatione Pontificum, non
autem Cæsarum; qui se illis intermiscabant, non quòd iurisdic-
tionem in causis sacris obtinerent, sed quia, cum parte maxi-
mâ

mâ Christiani orbis potirentur, Concilium in ipsorum ditio-
ne semper celebrabatur, & lege cautum erat, ne collegia cœ-
tusque haberentur eorum iniussu ob seditionum suspicionem,
præterquam quod ipsorum sumptu res tota peragebatur.

^a Vide Pel-
larminum
lib. 2. de
Concil. c. 13.

7 Præterea neque verum est, Concilium illud à suis vsque nata-
libus non fuisse appellatum *Oecumenicum*. Testes duo certissimi
& eiusdem ætatis id euincunt; ^b Eusebius in Vita Constantini,
vbi hoc illi nomen tribuit, vt ex Græco exemplari palàm est; &
^c S. Athanasius, qui sæpissimè sic illud appellat: qui ambo, cum
ante Constantinopolitanum scripserint, quod fuit secundum
Generale, vtique suspicari non licet, ab eo hanc appellationem
mutuatos. Idipsum confirmat factum in sine à ^d Nicephoro
allatum. Narrat, duos Episcopos, Chrysantum & Musonium,
diem obiisse, priusquam suo chirographo Decreta illius Con-
cilij firmassent; ceteros verò collegas Episcopos ad eorum se-
pulchrum accessisse, eosq; rogasse, vt si Deo complacitum foret,
communi ipsorum sententiæ, quam ibi exaratam in pagina de-
posuerant, suum adscriberent suffragium; postero die reuersos
subscriptam reperisse, his verbis: *Chrysantus & Musonius, qui
cum Patribus in prima sancta Oecumenica Synodo consentimus.*
Iam verò aut memorata narratio pro vera recipitur, & Suauis
assertio corrui, aut repudiatur ceu falsa; atque, vt hoc maxime
fit, certum est, Nicephorum, quippe in antiquitate sacra peri-
tum, ac in monumentis Græciæ, vbi natus est & educatus, po-
tuisse quidem fortuito peculiari euento quamuis falso fidem
habere; sed longè melius quàm Suauis pernosse, quo fuerit no-
mine Concilium Nicænum initio appellatum: quare si titulus
Oecumenici postea fuisset indictus, non adeò oscitanter subscri-
ptioni duorum Episcoporum illum apposuisset: quemadmo-
dum, si quis nunc scripturam aliquam commemoraret, vbi fie-
ret mentio cuiuspiam Cardinalis qui centum ab hinc annis vi-
xerit, vsque eo stultus non esset, vt eam putaret, ac referret tam-
quam auctoritate dignam, in qua haberetur recens titulus *Emi-
nentiæ*. Sed parum refert, an hoc certo nomine primis temporibus
vsi fuerint in Concilio Nicæno Patres, cum in comperto
sit,

^b Lib. 3.
cap. 6.

^c Videantur
eius Opera
Græco-Lat-
ina, impre-
sa Parisiis
an. 1627.
in Orat. 1.
contra Aria-
nos, pag. 288.
& seqq. & in
Epistola de
Decretis Ni-
cænis contra
Arianos,
pag. 251. &
257. in lib.
de Synodis
Arimin. &
Seleucienf.
pag. 88. &
889. & in
Epistola ad
Arianos,
pag. 932. &
seqq.
^d Lib. 8.
c. 23. Vide
Baronium
ann. Chri-
sti 325.

fit, obseruatam in eo fuisse vniuersalem illam amplitudinem atque auctoritatem eo nomine significatam.

Tertiò, tam adulterina est deriuatio nominis *Oecumenici* per 8
Suauem deducta ab Imperij amplitudine, vnde Concilium co-
actum est, vt facto ipso reuincatur. Nam à regionibus Occi-
dentis Romano Imperio subiectis eò non ampliùs conuenisse
constat quàm * tres Episcopos, & præterea paucos quosdam
Presbyteros, vt habetur in quinta Synodo generali, & liquet ex
ipsis Nicænæ subscriptionibus. Adeò vt Perronius Cardinalis,
vt explicet quâ tandem ratione Concilium illud fuerit reuera
Oecumenicum, ex coniectura dicat, Legatum aliquem com-
muni Episcoporum Occidentis nomine eò venisse; verumtam-
men huiusmodi legationis nullum extat in tota antiquitate ve-
stigium; adeoque verior firmiorque defensio est, Concilium
Nicænum per legitimam potestatem indictum apertumque
omnibus, atque vt Oecumenicum postea confirmatum ac rece-
ptum, eaque ex causa non caruisse ob multorum absentiam ti-
tulo ac prærogatiua Concilij vniuersalis, sicuti euenit in reliquis
etiam Cætibz atque Conuentibus. Idem confirmat exem-
plum Ephesini, quod pro legitimo, satisque pleno sese censuit,
cùm ad Nestorij damnationem processerit priusquam Occi-
dentis Episcopi Ephesum peruenissent.

E diuerso nec similiter verum est, è solis Romani Imperij 9
prouinciis conuenisse Episcopos Nicæam ad Concilium; inter-
fuit etiam Ioannes in Perside Episcopus, cuius nomen subscri-
ptum legitur ad eiusdem Concilij calcem; cuius etiam meminit
Eusebius ibi tunc præfens: quin Gelasius Cyzicænus, qui eius
Acta descripsit, inchoat: *Que in sancta & magna & vniuersali
Synodo, ex omnibus, vt ita dicam, Romani Orbis prouinciis, & ex
Perside.* Et tamquam Persidis Episcopum connumerat in Ta-
bulis prædictum Ioannem. Satis autem liquet, Persidem nullâ
ratione Romano Imperio paruisse Constantini tempore; qui
verò certiozem notitiam quæreret, legat in Eusebio mutua offi-
cia inter Constantinum ac Saporem Persarum Regem.

Neque solus hic Episcopus adfuit ex Persarum Regno; inter- 10
fuere

* Quem E-
piscoporum
Cæterum re-
quirit Con-
cilij genera-
lis essentia,
benè dispu-
tat Suarius
de Fide,
disp. 11.
sect. 2.

fuerit pariter quinque Armenia maioris Episcopi, quæ usque ab ætate Philippi Cæsaris fuit ab Romano Imperio seiuncta, & Persis tradita, ex quo ipsius incolæ Persarum vocati sunt, ut ex Euagrio constat, donec Iustini tempestate, nimirum longè post Concilium Nicænum, ob dominationis Persicæ sæuitiam ad Romanorum confugere patrociniū, eorumque se imperio subdidere. Hi sanè quinque Armenia maioris Episcopi in Concilio Nicæni syllabo continentur. Quapropter neque dici potest, Episcopos ut Nicæam conuenirent, solo Constantini imperio adductos, sed alterius imperantis iussu, qui sacram iurisdictionem exercebat ultra profanos Cæsaris fines; cum allici non potuerint suimet ipsorum gratiā, ut amplas suas Dioceses, adhuc adulescentes in Christiana pietate, desererent, quò incommoda sumptusque ad tam longa atque ardua itinera deuorarent; neque in Conciliis appellationem *Oecumenici* aliud non sonare, nisi collectionem ab uniuerso Imperio Romano. Profectò mirandum non est, conari hæreticos hæc tam validas tamque firmatas rationes variis molitionibus eludere: ubi enim intellectus in una sententia se pertinaciter circumuallat, alterius munitiones prospicit, non acie machinatoris ut examinet, sed libratoris ut feriat. Mirum sanè est, hunc hominem ea tam confidenter affirmare, quibus tam apertè repugnat vetus Historia prorsus ab illo prætermissa; sed perinde ac si essent euentus adeò certi, sicuti est, Iulium Cæsarem fuisse Dictatorem.

CAPUT XIII.

Virum vera sit Suavis doctrina de nomine Oecumenici attributo Conciliis post diuisionem Imperij celebratis.

Affirmat eadem confidentiā Suavis, post occupatum à Sarracenis Imperium Orientis, Occidentis verò in varios dominatus diuisum, *Concilij Oecumenici* nomen apud Græcam Ecclesiam perstitisse in iis Conciliis, quibus omnes quinque Patriarchæ interessent; apud Occidentales verò illis datum, quæ fuissent coacta ex ea parte fidelium, qui in rebus Ecclesiasticis Pontifici Romano parerent.